

וסף קא עבד נוסף . וחיוב משום בנין . פטור ענין . כדמפרש  
טעמא כפ"ק דהגיגה דכיון דאינו לריח חלל לעפרה ולא לגומא  
אינו בונה ולא חורש חלל מקלקל וכל המקלקלים פטורים : **מן** (ע"ס) חמרי' אין טומנין ביצה בחול (\*רב) חמר גזרה שמא יטמין  
**דבר שמים** . דקאמר שאפר ט' דמשמע דהיב טעמא למילתיה כדמצי' (או' יורא) חמר גזרה שמא יזין עפר ממקומו\* מאי  
דלעיל: **שופט פטור י"ט** . מאחמול  
דעתיא עתיא לכל מיני : **אכל שופט**  
**כיו"ט** . לריכא למימר דעתיא עתיא  
מאחמול חכור : **ואם ראוי ללנות כו**  
**ביצה** . שיש עדיין רמז חס : **מופר** .  
דמאחמול כדמפרש גזרס ענין היו מוכניס  
להפקל ולבשל וללנות ועודטו בשמישין  
זה וחידי דחו להפסי ביה מידי  
ללית ביצה שפיל ליה נמי ומתא ליה  
על דם : **סכנים פטר** . הרבה  
במקום אחד ללודך גתו או ללודך  
חורבתו לשוטחן בןן מותר לכסות  
בו דכל זמן שהוא לצור דעתיא עתיא  
לכל לרכיו : **מכניס אדם מלא קוספו**  
**עפר** . כספה ועוטו במקום אחד  
ועושה ביה כל לרכיו ולא חמריין  
בטולה ליה לגבי קרקע הבית איירי נמי  
דזוטרא : **ופוס שימד לה כו** . ולא  
שטחה דמוכחא מלחא ללרכיו קא  
צני ליה ובפטר תיחוח קאמר שאינו  
ממוסר לא חפירה ולא כחשה חלל  
הכנה : **כו** . ספק חיה ספק בהמה:  
**אין שוחטין אטו כיו"ט** . משום דשחא  
חיה הוא ולרדך כסוי הוא אינו יכול  
לכסותו כיו"ט כדקתני : **ואם שחטו**  
**אין מכסין אט דמו** . דשחא בהמה  
הוא ואין בו מלוח כסוי ואין מטלטלין  
העפר לך : **ואם איפס** . דיש עפר  
שמוך לכל זרבי אדם , אפי' הא"ז

שנה פנ'  
מגינה י'

הגהות  
הבית  
(ה) חס' דיש  
כעשר וכו'  
כשנכנס  
כעשר נוכח  
הגומא :

שנה ג

חילין עט: פנ'  
[כסוים פ"ג  
מ"ט]

**בעפר** תיחוח והא קא עבד גומא . תימה דמשמע דשייך  
גומא אף בעפר תיחוח ובשבת פרק כירה (דף לפי  
אין טומנין ביצה בחול (\*רב) חמר גזרה שמא יטמין  
מאי דקאמר שאפר ט' דמשמע דהיב טעמא למילתיה כדמצי' (או' יורא) חמר גזרה שמא יזין עפר ממקומו\* מאי  
בינייהו איכא בינייהו עפר תיחוח  
פירוש למ"ד שמא יטמין ברמז איכא  
למגור אכל למ"ד שמא יזין אין כון  
משום שמא יזין ו"ל דכסוי מיירי  
שכל המקום כסוי עפר תיחוח  
וכשמגביה הביצה אז טפל הקרקע  
ואין ניכר כון שיש גומא אכל הפל  
מיירי שהוא קשה כסוי והעפר תיחוח  
באמצע וא"כ כשמגביה (ה) הביצה) חלל  
כרת הגומא : **ואינו** לרדך חלל  
לעפרה פטור . משום דהוי מלחכה  
שאינה לריכה לגופה ופטור עליה  
ותימה דל"כ פטור אכל חכור  
לכחלה ו"ל דמשום שמתא י"ט עתק  
אפילו להחליף וחי' אס כן למה לי  
דקך נעוץ וי"ל דמי' צעין שיחא  
מזן מערב יוס טוב : **דבי** קאמר  
ואמר כירה מוכן הוא . ותימה  
דחמרי' בפרק כסוי דם (חולין) דף  
פח: (ע"ס) ב"ש אומרים אין מכסין  
באפר דלפר לא מקרי עפר והכי  
\*קאמר הכא דלפר מוכן הוא לעשות  
כסוי לכו"ע דהא קתני ליה גבי שוין  
במהני' ו"ל דמלחכה דהכל בחפי נפשה  
קאמר רבה כלומר ואפר הכירה מוכן  
הוא לענין שולול שאר דברים כגון  
לכסות בו לוח וכוונא צו אכל לא  
קאי אכסוי דלעיל כלל אי' י"ל דהתם  
מיירי באפר אוכלין דאינו מגדל לחמין  
הלך הוחל וחי' מגדל לחמין אין מוכסין צו אכל הכא מיירי  
באפר ענין דמגדל לחמין ואע"פ דלא מקרי עפר מכסין צו דקאמר  
דבר המגדל לחמין אע"פ דלא חקרי עפר וחי חקרי עפר בשום  
מקום אע"פ דלא מגדל לחמין מכסין צו דהתם היה הולך במדבר  
ואין לו עפר לכסות שוק דנר זהב ומכסה צו היה הולך בספינה  
ואין לו עפר לכסות שוק עליה ומכסה צו ופרדן אשכחן אפר  
דמקרי עפר שנאמר ולקחו לעמו מעפר שרפת החטא ולכן שוקף  
זכר (איוב ט) ועל חקן עפרות זהב ושריפת עולות לא מגדלי  
לחמין ולכן הולך הספוק לומר דמקרו עפר דכל דבר המגדל לחמין מוכסין ההם מקרא דוכסאו (ויקרא יו) אע"פ דלא חקרו עפר  
גון נכרתה של חרשים דקה ועגורת של פשתן דקה ושחיקת כלי מחכות וחי' אפר הכירה וחול הדק ועגורת של כשתן וסיד ומגופה  
שכתשן מותר לכסות : **אמר** רב יהודה לא שנו אלא שהוסק מערב י"ט וכו' . נראה דהבי הלכתא דהא מייתי ליה סייעתא מצרייתא  
ועוד דליכא מאן דפליג דלפי' ר"ש מודה דהאי דהוסק ב"ש דהוי טולד גמור דמטיקרא ענין והשתא אפר והויא כמא' צעירא מצלע בליטי  
(עירובין דף מה") דמורה ר"ש וחי' ואט הולך אט מסלקין אפר הכירה ב"ש לפחות הפשטורה אע"פ שאין ראוי ללנות צו בינה ואומר  
מפרש דהכא מיירי בשלא שחט אכל שחט שרי אע"פ שהוסק ב"ש שלא לעקור מלוח כסוי : **ואמר** רב יהודה מכניס אדם מלא  
קופתו עפר וכו' . וחי' מה צו להוסיק על הצרייתא דקתני אפי' חכנים לגנתו או לחורבתו וכ"ס מלא קופתו וי"ל דלפי' רש"י יוחא  
דכשהכניס עפר לגנתו מיירי שהכניס הרבה ביחד וכל זמן שהוא לצור דעמו עליו לכל לרכיו ואינו בטל אגב קרקע אכל הכא מיירי  
שלא הכניס הרבה רק מלא קופתו מעט (מפני) עפר וכו' דבטל אגב קרקע אפי' י"ל דהתם לא מיירי רק לכסות צו אכל שאר  
לרכיו לא והכא אשמועינן דהואיל ומלא קופתו עפר עבד צו כל לרכיו : **ואי** איחא לכסייה כדכרבי יהודה . משמע דקאי אכסוי וכן פ'  
רש"י בסמוך צהדיא קאי אכסוי ועל כרחק ל"ל דקאי אכסוי דאי קאי ארישא מאי פריך לכסייה בדקך נעוץ הא ב"ה סבירא ליה  
לכחמילה לא ישחוט וכו' וכי פריך הש"ס ולעבד כב"ש אכל תימה מדפריך בסמוך והא כיפא וכו' מכלל דעד שהתא איירי צרישא  
וי"ל דלעולם קאי ארישא ולא גרסינן בדקך נעוץ חלל גרס לכסייה באפר כירה עוד וי"ל דלמה שפירש ר"ת לקמן (דף ט: ד"ה אמר  
ר"י) יוחא דפירש שמוחלפת השטיה דבית הלל אומרים יחפור בדקך ויכסה וכו' אומרים לא ישחוט והשתא פריך אליבא דבית הלל :  
**אי** הכי מאי איריא ספק אפי' ודאי נמי . תימה מאי אי אמרת בשלמא שייך הכא אפי' כי יוחא דרב יהודה שייך להקשות הכא  
לכסייה בדקך נעוץ וכו' ופריך לשטוי דלית ליה וי"ל דהכי פ' אי אמרת בשלמא דלית ליה דרב יהודה לא קשיא ליה אצרייתא  
דאיכא למימר דלית ליה דקך נעוץ ואפר כירה דכני' אדם לא שכיח שיש להם דקך נעוץ ואפר כירה שהוסק מערב י"ט ורוב  
יהודה אין ליה שיש לו עפר מוזמן דשכיח הוא טפי ומ"מ אין לכסות כדכרבי יהודה בעפר דליחא לדרב יהודה ואין הלכה כרב  
יהודה ואין להקשות מאי איריא ספק וכו' הואיל וליחא לדרב יהודה ודקך נעוץ לית ליה דהא ודאי איחא לדרב יהודה לענין שמכסה  
צו כשהוא ודאי חיה אי שוק אכל מה שאמר רב יהודה ועושה צו כל לרכיו לא סבירא לן סומיה ולא שרי לכסוי צו כוי אכל כיון  
דאיחא לדרב יהודה לרדך ליה לשטיי דלית ליה כל הני ואפי' עפר מוזמן אין לו ואס כן אפי' ודאי נמי :

והא

[ג"ל רבה]

ואמרי' שם משום דקא  
עבד גומא

גד א מיי' פ"ג חמל'  
י"ט הלכה יח סג'  
לאוין פה טו"ט ע"ח  
ס"י חנה סעיף יד :

KVI

אכר כינ'

אכר כינ'

אכר כינ'

גה ב מיי' ס"א חמל'  
שנת הלכה יו :

[ועי' חו"ס פסחים מז:  
ד"ה כתיבה כיו"ט]

גד טו"ט ע"ס סעיף טו :

KVII

אכר כינ'

אכר כינ'

גה ב מיי' פ"ג חמל'  
י"ט הלכה יח סג'  
לאוין פה טו"ט ע"ח  
ס"י חנה סעיף יד :

[ועי' חו"ס פסחים מז:  
ד"ה כתיבה כיו"ט]

גד טו"ט ע"ס סעיף טו :

היכי קאמר רבה הכא  
פ"ג

רבינו חננאל

בעפר תיחוח כלומר  
עפר מה שאינו מוכחש .  
והא עבד נוסף .  
כלומר בשחייתו של הודק  
נעשית טבא . ופרקינן  
מבני' כר' אבא דאמר  
במגינה פרק ראשון  
החומר נוסף ואין צריך  
אלא לעפרה פטור עליה :  
**פוסקא** ואמר הכירה  
מוכן הוא . תניא  
כשאפרו אפר כירה  
טוב לא אפרו אלא  
שהוסק מע"מ אבל  
אם הוסק בי"מ אפרו .  
ואם ראוי לצלות לא  
ביצה מותר . הכניס  
עפר לגנתו ולחורבתן  
מותר לכסות בו אפר  
רב יהודה מכניס אדם  
מלא קופתו עפר ועושה  
בו כל צרכיו . ואיכא  
והוא שייח' לו קין  
וית' ואתבינן עליה  
סיהא כיו אין שוחטין  
אורו בי"מ ואם שהם  
אין מכסין את דבו .  
ואם איחא ליכסייה  
כדכרבי יהודה כלומר  
בעפר שהכניס : וריתין  
ולא עסק ליכסייה בדקך  
נעוץ או באפר הכירה  
אלא דלית ליה אחר  
סוהן לא עפר ולא דף  
נעוץ ולא אפר הכירה .  
אי הכי אפילו צני או  
שוק ודאי לא ישחוט  
שאין לו בהה לכסות את

[ועי' חו"ס' שנת קב:  
ד"ה ח"ה]